

ATTACHÉ WOJSKOWY
PRZY POSELSTWIE POLSKIM
W BERNIE

Bern, dnia 29 Grudnia 1920r.-

POUFNE

Nr. 2354/RW.-

Do

NACZELNEGO DOWODZTWA W.P.

Oddział II Sztabu Generalnego.

Poczta Polowa 53.-

Niemcy i sprawy
wschodnie.-

Niemcy otwarcie podtrzymują wszelki ruch skierowany przeciwko osłabieniu Anglii, tak na wschodzie jak i w innych państwach, nawet we wszystkich jej kolonjach.

Muzułmański komitet "ITTIHAD SEELAMETHI ISLAM", znajdujący się w Berlinie, odgrywa bardzo ważną rolę w ogólnym muzułmańskim ruchu. Jego działalność jest bardzo cenioną tak przez Moskwę jak i przez Berlin, i cała europejska propaganda jest jemu powierzona.

Niemcy, bez najmniejszych przeszkód wpuszczają do siebie wszelkie elementa muzułmańskie i pozwalają im na zwoływanie rozmaitych konferencji, skierowanych przeciwko Anglii i Francji. Niemiecki nacjonalny blok pomaga w dużej mierze ogólnemu muzułmańskiemu panislamistycznemu i narodowej propagandzie, oddając do dyspozycji swoje drukarnie w których mogą drukować wszelkie broszury i proklamacje.

Według planu niemieckiego bloku, muzułmański komitet w Berlinie podtrzymuje wszelkimi siłami ruch nacjonalistyczno-rewolucyjny w Arabii i Syrii. Stosownie do rad tegoż bloku, berliński komitet, i obecnie prowadzi usilną propagandę między muzułmańską ludnością półwyspu bałkańskiego, przeciwko przyłączeniu Tracji do Grecji, a za przyłączeniem Bosnii do przyszłej samodzielnej Al-

banji.

12 Grudnia r.b. odbyło się w Berlinie, pod przewodnictwem TALAAT paszy zebranie berlińskiego komitetu. Na powyższym zebraniu, w związku z przewrotami w obszarach pogranicznych z Turcją, były rozpatrywane następujące sprawy =

- 1) Muzulmański nacjonalistyczny ruch, panislamizm i bolszewizm.
- 2) Organizacja europejskiej propagandy.
- 3) Możliwe rewolucyjno-wojenne działanie na wschodzie.
- 4) Sewrski pokój.

Na zebraniu tym byli obecni wszyscy członkowie, a mianowicie =

1-TALAAT Pasza.

- 2- HUSEJN RESZYD Bey - delegat moskiewskiego komitetu "ITIHADI SELEMANETHI ISLAMIE"
- 3- NURI BEDRY Bey - delegat Mało-Azjatyckich Kurdów.-
- 4- BEDZET RIAT - delegat Afganistanu.
- 5- HUSSEJN EL NUSSIGI - delegat egipskich nacjonalistów.
- 6- HUSSEJN NAMUK Bey - delegat tureckich nacjonalistów.
- 7- AMOGI ZADE - delegat perskich nacjonalistów.
- 8- NUR AMDAN - delegat perskich komunistów.
- 9- HUSSEJN ABDUL HAMID - delegat muzulmańskich organizacji we Włoszech.....i inni.

Z różnych wystąpień, referatów i debatów można wywnioskować co następuje =

"Propaganda wśród ludności muzulmańskiej na wschodzie, zawdzięczając poparciu Rządu sowieckiego, dała rezultaty jaknajlepsze. Ludność muzulmańska zrozumiała cel tego ruchu i popiera go wszelkimi siłami. W przeciąguWrześnia,

Pazdziernika i Listopada r.b. w Zakaspijskich ziemiach, w Asarbejdżanie i Persji zapisało się do wojska więcej niż 40.000 ochotników.

Idea panislamizmu bliską jest sercu każdego muzułmana i zbliża wszelkie muzułmańskie prądy, tak że oddzielne ruchy narodowe starają się połączyć w jeden ogólnomuzułmański ruch. Niema rozbieżności pomiędzy nacjonalistycznym a panislamistycznym ruchem. Komunistyczna forma rządu odpowiada ideałowi rozmaitych narodów muzułmańskich jakoteż i Turcji.

Sewrski pokój jest nie do przyjęcia tak przez Turcję, jak i przez inne muzułmańskie narody, dopóki państwa Ententy nie przepatrzą go, dopóki między Turcją a państwami Europejskimi nie nastąpi pokój.-

Islamizm znalazł poparcie u rządu Sowietów i zawarł z nim sojusz. Propaganda przeciwko Sewrskiemu pokojowi, na korzyść ruchu muzułmańskiego jest koniecznie potrzebna."

Ustalono następujące postanowienia =

1) Wspólna działalność i wystąpienia nacjonalistów muzułmańskich wszystkich krajów z rosyjskim rządem Sowietów zapewniają zwycięstwo Islamu, co jest koniecznie potrzebne.

2) Przepatrzenie traktatu Sewrskiego, w kierunku nie uszczuplenia terytorjum Turcji.

3) Dniem ogólnego protestującego wystąpienia rewolucyjnego naznacza się dzień "Mogaremu" - święto religijne w Lutym. -

4) Zorganizowanie jaknajbliższej łączności pomiędzy Europejskimi organizacjami muzułmańskimi i Rosją Sow.-

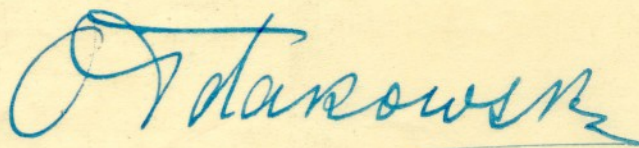
5) Organizowanie w Europie klubów, biur prasowych i t.p. dla propagandy. (Narazie wybrano Berlin, Monachium, Zurych i Praga.)

Pomiędzy innymi przedstawicielami różnych organizacji muzułmańskich w Berlinie, pracują i otrzymują poparcie Niemiec jeszcze następujące osoby =

- 1- IZMAIL HARAZAJEW - członek C.K. ITTIHATU SELAMETHI ISLAME. -
- 2- DAWUD JASZAR - albański rewolucjonista.
- 3- MANSUR RIFAT Bey - szef egipskiej partji nacjonalistów.-
- 4- JUSUF RASZYDOF - przedstawiciel Asarbejdżńskiej republiki.
- 5- TASIM KIZIT ZADE - czerkies.
- 6- HARADZA MIRABA - induski rewolucjonista.
- 7- SAID FERRASZ - Awganistański nacjonalista.

Ze strony niemieckiej, w stosunkach z organizacjami muzułmańskimi są = Generał von KRESS i kapitan Otto DATZILLER. W Berlinie nie dawno został zorganizowany komitet bulgarsko - muzułmański dla pojednania się i bliższego rozpatrzenia sprawy Tracji. Ze strony bulgarskiej grupy, delegatem w tym Komitecie jest dziennikarz STAMAT STANOW mieszkający w Berlinie.

* *
*

Rotmistrz i Attaché Wojskowy P.P.